

Fitxa 3

CALASCOVES

DADES GEOGRÀFIQUES I FÍSiques:

Municipi: Alaior.

Altres topònims: no se'n coneixen.

Àrees urbanes associades: no n'hi ha.

Accés: rodat. A través de la carretera Me-12 de Maó a cala en Porter, sortint cap a la urbanització de Calascoves. A peu, des de la urbanització de cala en Porter, seguint el Camí de Cavalls.

Orientació de la platja: sud.

Superfície de platja: 600 m².

Llargada de platja: 50 m.

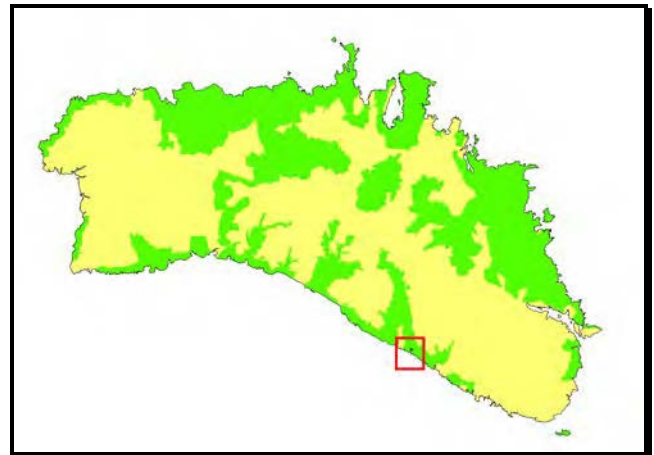
Amplada mitjana de la platja: 10 m.

Grau de saturació de la platja: baix, en plena temporada.

Geologia de l'entorn: plataforma carbonatada del Miocè superior, formada per calcàries blanques.

Composició del sediment: d'origen carbonatat orgànic (+85%), amb alta proporció de gra mitjà i gruixat.

Espai natural protegit: inclosa a l'Àrea Natural d'Especial Interès Me-11 i a la Xarxa Natura 2000.

SERVEIS DE PLATJA:

Classificació platges CIM: platja de tipus B (natural amb accés rodat).

Distància a l'estacionament: 10 m en temporada baixa i 900 m en temporada alta.

Servei de socorrisme: no n'hi ha.

Altres serveis: no n'hi ha.

ENTORN I PAISATGE

Calascoves està formada per dues unitats de cala associades cadascuna d'elles a dues conques torrencials: el barranc de Son Domingo per la banda més occidental i el barranc de Biniedrís pel costat oriental. El resultat és una cala de tipus mixt, amb una profunditat de prop de 400 metres cap a l'interior. Es tracta d'una cala fortament encaixonada, amb parets rocalloses verticalitzades de fins a 20 metres a l'entrada ([vegeu foto adjacent](#)). També presenta terrasses a les zones internes de la cala. Hi destaquen dominis torrencials i càrstics. I aquests darrers són els que han donat lloc, a les parets dels barrancs, a infinitat de petites coves, forats i barbicanes de forma natural. Actualment, s'hi poden observar zones amb caigudes de blocs.

A les parts més internes de les dues cales s'hi troben dues platges de petita mida, de composició mixta d'arena i còdols de gra mitjà. Les platges estretes i encaixonades dins cales de parets rocoses poques vegades desenvolupen un sistema dunar, ja que presenten domini mixt fluviomari en el qual les arribades d'aigua de la zona interna no permeten el desenvolupament de morfologies permanents. Habitualment, el sistema dunar queda reduït a una llengua d'arena que s'endinsa un poc dins el canaló i que ben prest queda integrat per l'exuberant vegetació boscosa que acostuma a créixer en aquests indrets. Calascoves és un exemple extrem d'aquest fet. La platja d'arena queda reduïda a una petita zona en forma de mitja lluna en els primers metres de la vorera de l'aigua. No obstant això, l'atractiu principal de la cala no està en les virtuts de les seves platges, sinó més aviat en el conjunt paisatgístic i l'interès històric de les seves coves.

PLANTES I VEGETACIÓ

A més de les dimensions diminutes de les platges, hi ha altres factors, com ara la presència de fonts d'aigua dolça o l'arribada constant de restes de posidònia, que fan que la influència de la salinitat sigui relativament baixa. Amb tot, en aquesta cala la vegetació dunar està molt poc representada. Les plantes més habituals d'aquest ambient són aquelles amb una tendència més nitròfila, com ara el cent nusos de la mar (*Polygonum maritimum*), la ravenissa de la mar (*Cakile maritima*), la malva de fulla grossa (*Lavatera arborea*) o una forma de ravenissa blanca pròpia dels arenals de certes cales del sud de l'illa (*Raphanus raphanistrum* subsp. *maritimus*). A banda d'aquestes plantes i unes poques més, les altres que s'hi poden veure són de caràcter ruderal, com ara diferents tipus de trèvol (*Trifolium* sp. pl.), la bleada borda (*Beta vulgaris*) i herbes pudentes (*Chenopodium* sp. pl.).

D'altra banda, observant els roquissars litorals es poden veure alguns arbusts típics d'aquests ambients com ara la sosa (*Suaeda vera*) o la salsona (*Inula crithmifolia*). També alguns de més rars, com el clavell de penyal (*Scabiosa cretica*), una planta rara a Menorca i exclusiva de la Mediterrània occidental (vegeu foto adjacent). Entre les penyes, ben a prop de la mar, també es pot arribar a trobar una rara falguera com és la falzia marina (*Asplenium marinum*).

ANIMALS

Passejant per la cala, els animals més fàcilment observables a prop de l'aigua són les gavines camagrogues (*Larus michaelis*) i els corbs marins (*Phalacrocorax aristotelis*) (vegeu foto adjacent). Més enfilats a les parets dels penyals, aprofitant els nombrosos forats, hi viuen el colom roquer (*Columba livia*) i el falcó (*Falco peregrinus*). També, a les parets però barranc amunt, es pot trobar encara nidificant una parella de miloca (*Neophron percnopterus*); de les darreres que queden a la meitat oriental de l'illa, on l'espècie ha patit una greu regressió.

DINS LA MAR

Calascoves presenta un fons predominantment rocós recobert d'algues fotòfiles (com ara *Padina pavonica*, *Halopteris scoparia*, *Acetabularia acetabulum*, *Amphiroa rigida*). Al fons de les dues caletes s'hi acumula gran quantitat de restes de posidònia morta, la qual cosa indica la important presència d'aquesta planta als voltants de la zona. A la punta d'Enmig, on s'ajunten les dues caletes, acompanyant el típic poblament d'algues fotòfiles, hi acostumen a haver moltes ortigues de la mar (*Anemonia sulcata*) (vegeu foto adjacent). A la part més exterior i fonda de la cala hi és abundant la posidònia. Al marge dret hi ha dues espècies d'algues del grup de les fucals (*Cystoseira stricta* i *Cystoseira balearica*). Aquestes algues són un patrimoni important de la Mediterrània i actualment estan en regressió a nombrosos llocs, sobretot als més humanitzats.

HISTÒRIA I SINGULARITATS

L'interès del conjunt arqueològic de la cala és enorme, ja que s'hi sumen diversos factors. El primer i principal és l'existència de quasi 100 coves d'enterrament de l'època pretalaiòtica repartides per tota la cala i pujant pels barrancs. Aquest conjunt representa la major necròpolis de la prehistòria menorquina. En segon lloc, un jaciment subaquàtic corresponent a un antic ancoratge o embarcador, utilitzat en diferents èpoques i que ha sofert, desgraciadament, bastants destrosses i espoliacions. I el tercer, una fortificació talaiòtica, coneguda com es Castellet, situada dalt el penya-segat occidental, just a l'entrada de la cala, coincidint amb una duna fòssil.

A partir dels anys seixanta, principalment, moltes coves d'enterrament van anar sent ocupades i "reformades" per grups de persones amb finalitats de lleure i com a residència estival de cap de setmana. Malauradament, aquest ús és incompatible amb la conservació arqueològica de les coves i els inquilins van haver de ser finalment desallotjats i l'entrada a les coves tancades ([vegeu foto adjacent](#)).

